

U s n e s e n í

Městský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 7. července 2015 v Praze **odvolání státního zástupce** proti rozsudku Okresního soudu v Chrudimi ze dne 2.4.2015, sp.zn. 2T 102/2012, v **trestní věci obžalovaných Mgr. L. B., nar. xxxa Bc. A. F., nar. xxx**, a rozhodl takto:

Podle § 256 trestního řádu se **odvolání zamítá**.

O d ů v o d n ě n í

I.

Dne 2.4.2015 rozhodl Okresní soud v Chrudimi, na podkladě obžaloby Okresního státního zastupitelství v Chrudimi ze dne 4.5.2012, v hlavním líčení napadeným **rozsudkem** tak, že **obžalovaný Mgr. L. B. se zprošťuje** podle § 226 písm. b) tr.ř. z obžaloby pro skutek, v němž byl spatřován přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst.1, 2 trestního zákoníku, spočívající v tom, že v postavení vedoucího letního tábora pro děti a mládež zaměřeného na příběhy xxx Xxx, který vedl ve dnech xxx až xxx v obci Xxx, místní části Xxx, na základě uzavřené Dohody o provedení práce s pořádající osobou podnikající pod firmou Xxx – XXX se sídlem xxx xxx, když sám byl držitelem platného průkazu zdravotníka zotavovacích akcí, a byl povinen zajišťovat bezpečnost svěřených osob, účastníků tábora, při přípravě hry, která měla probíhat dne xxx na vodní údolní nádrži Xxx, v blízkosti Xxx u xxx, okres xxx, kde měli předem vybraní reprezentanti táborových oddílů po skoku z paluby lodi doplavat k břehu, předal odpovědnost za účastníky hry nezkušeným oddílovým vedoucím, ačkoliv si byl vědom, že je třeba zabezpečit náležitý dozor nad bezpečností plavců, protože plavání na otevřené a hluboké vodě je spojeno se zvýšeným rizikem pro zdraví a život plavců, především nevymezil přesný požadovaný prostor pro plavání, zejména jím požadovanou vzdálenost 25 metrů od břehu a před počátkem hry se nepřesvědčil, zda dohodnuté podmínky pro plavání byly dodrženy, z místa, kde měla plavecká část hry proběhnout, odjel pryč ještě před začátkem hry, přičemž došlo k prodloužení vysazovací vzdálenosti na minimálně 80 metrů, nezletilý V. K., nar. xxx, dne xxx okolo 14.00 hod skočil do vody a po uplávání vzdálenosti přibližně 20 metrů od místa vysazení z plachetnice začal tonout, načež z důvodu příliš velkého vzdálení doprovodného malého motorového plavidla s členem hladinové záchranné služby, který trvale nesledoval plavce a začal nakládat jejich oblečení, poškozenému nemohla být včas poskytnuta pomoc a to vedlo k jeho utonutí.

Zároveň dalším výrokem napadeného rozsudku Okresní soud v Chrudimi rozhodl tak, že **obžalovaná A. F. se zprošťuje** podle § 226 písm. b) tr.ř. z obžaloby pro skutek, v němž byl obžalobou spatřován přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst.1, 2 trestního zákoníku, spočívající v tom, že dne xxx okolo 14,00 hodin na hladině údolní nádrže Xxx,

v prostoru u xxx, okres xxx, v postavení oddílové vedoucí letního tábora pro děti a mládež zaměřeného na příběhy xxx Xxx, který pod hlavním vedením obžalovaného L. B. probíhal ve dnech xxx až xxx v obci Xxx, místní části Xxx, když sama byla držitelkou platného průkazu zdravotníka zotavovacích akcí, ačkoliv si byla vědoma, že je třeba zabezpečit náležitý dozor nad bezpečností plavců, protože plavání na otevřené a hluboké vodě je spojeno se zvýšeným rizikem pro zdraví a život plavců, poté, co jí obžalovaný L. B. ponechal na starosti dohled na průběh táborové hry na téma xxx xxx, včetně plaveckého úkolu pro čtyři reprezentanty táborových oddílů, který měl proběhnout a proběhl kolem 14.00 hod dne xxx na hladině xxx Xxx, když účastníci hry měli ve vzdálenosti přibližně 25 metrů od břehu nádrže v oblasti xxx po seskoku z paluby jachty doplavat ke břehu, neprovedla kontrolu vzdálenosti lodí od břehu a hloubku vody, spoléhala na svůj odhad a ujištění vůdce plavidla, že vzdálenost odpovídá dohodě, dala pokyn plavcům ke skoku do vody, když skutečná vzdálenost k břehu byla nejméně 80 metrů, byla si vědoma toho, že nejpomalejšího plavce z bezprostřední blízkosti nedoprovází záchranné motorové plavidlo a bezdůvodně se spolehla na to, že záchranné plavidlo je dostatečně blízko pro poskytnutí záchrany, což vedlo k tomu, že jeden z účastníků plavecké hry, nezletilý poškozený V. K., nar.xxx, po uplávání přibližně 20 metrů od místa seskoku z vysazovací jachty začal tonout, načež mu právě z důvodu velké vzdálenosti motorového člunu, nebyla včas poskytnuta účinná pomoc a to vedlo k jeho utonutí.

V adhezním řízení bylo napadeným rozsudkem rozhodnuto tak, že podle § 229 odst. 3 tr. ř. se poškození M. K., Bc. J. K. a Ing. L.K., Ph.D., odkazují se svými nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

II.

Dne 22.4.2015 podal v zákonné lhůtě **státní zástupce odvolání** proti v neprospěch obou obžalovaných proti zprošťujícímu výroku rozsudku. V podrobném písemném odůvodnění odvolání státní zástupce, po rekapitulaci předchozího průběhu soudního řízení, v konkrétní polemice s odůvodňující argumentací rozsudku zejména uvedl, že nelze souhlasit s právním názorem nalézacího soudu, podle něhož obžalovaní za daných konkrétních okolností jednali při přípravě i realizaci táborové hry dostatečně starostlivě v zájmu ochrany života a zdraví plavců, takže dle soudu u žádného z nich není ani jen v nedbalostní formě naplněna skutková podstata daného trestného činu co do subjektivní stránky, když absentuje znak zavinění. Státní zástupce nesouhlasí ani s (eventuálním) názorem okresního soudu, podle něhož, i kdyby snad bylo dovozeno nedbalostní zavinění obžalovaných, se zřetelem k jejich osobám a okolnostem případu by míra společenské škodlivosti nedosáhla hranice trestnosti ve smyslu § 12 odst. 2 TrZ. V intencích svých předchozích podání v dané trestní věci (včetně odvolání proti v pořadí prvému zprošťujícímu rozsudku) pak státní zástupce s poukazy na judikaturu i konkrétní okolnosti daného případu argumentoval ve prospěch svého názoru, že oba obžalovaní při přípravě, resp. realizaci táborové hry nepřipustně podcenili možná rizika utonutí účastníka plaveckého závodu, k němuž pak i v důsledku tohoto podcenění rizik došlo, a tedy je každý z obou obžalovaných svým dílem ve formě vědomé, přinejmenším však nevědomé nedbalosti dle § 16 odst. 1 písm. a) či b) TrZ trestně odpovědným za utonutí nezletilého ve smyslu ustanovení § 143 odst. 1, 2 TrZ o usmrcení z nedbalosti. Proto je na místě, aby odvolací soud napadený rozsudek okresního soudu zrušil ve všech jeho výrocích a soudu prvního stupně uložil o věci znovu jednat a rozhodnout.

V reakci na odvolání státního zástupce prostřednictvím svých obhájců podali oba **obžalovaní písemné vyjádření**, v němž každý z nich – zcela v intencích obhajoby a svých předchozích podání – zhodnotil odvolání státního zástupce jako nedůvodné. V polemice

s výroky státního zástupce zdůraznili, že i na ně jako na kamarády nezletilého V. jeho smrt velmi těžce dopadla, nicméně ze svých hledisek udělali podle nejlepšího svědomí vše potřebné pro zabezpečení táborové hry. Náhlé a za daných okolností nepředvídatelné utonutí poškozeného spadá na vrub momentální indispozice poškozeného a zřetězení nešťastných náhod, případně zčásti i na vrub opomenutí bezpečnosti na místě přítomných jachtařů kvalifikovaných ve vodním záchranářství, tedy trestněprávní vinu za daný tragický následek obžalovaným v žádném případě nelze spravedlivě přičítat. Tento právní názor na věc, shodný s obhajobou, ostatně zcela jasně vyplývá i z právního názoru Nejvyššího státního zástupce a zejména z rozhodnutí Nejvyššího soudu, kterým bylo vyhověno jejich dovolání, koneckonců i proto je na místě, aby městský soud odvolání státního zástupce jako nedůvodné zamítl.

III.

Dne 10.6.2015 byla věc s včas podaným odvoláním státního zástupce předložena městskému soudu. **Městský soud v Praze** jako soud odvolací za daného stavu nemohl jinak nežli posoudit věc ve světle § 265s odst. 1 tr.řádu, podle něhož *orgán činný v trestním řízení, jemuž věc byla přikázána k novému projednání a rozhodnutí, je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí Nejvyšší soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Nejvyšší soud nařídil.*

Nejvyšší soud České republiky ve svém usnesení ze dne 14.1.2015, sp.zn. 8 Tdo 1028/2014, vyslovil v této trestní věci obžalovaných B. a F. dostatečně jasně a zřetelně svůj právní názor – zároveň s podrobným uvedením důvodů, které jej k tomu za daného skutkového stavu, nalézacím soudem správně a úplně zjištěného, vedly –, a sice že zavinění k inkriminovanému následku na straně obžalovaných zcela zřejmě není dáno, a to ani ve formě nedbalosti nevědomé (zejména strany 19 – 20 usnesení Nejvyššího soudu). V další argumentaci svého usnesení pak Nejvyšší soud poznamenává, že pokud již nižší soudy nedbalostní zavinění obžalovaných dovodily, pak měly – při komplexním posouzení případu, z hlediska zájmu společnosti na provozování volnočasových aktivit dětí a mládeže a uznání zásluh těch osob, jež s dětmi takové aktivity provozují – případ vážit zdrženlivěji také z hlediska principu *ultima ratio* (§ 12 odst. 2 TrZ), neklást přemrštěné nároky na provozovatele zájmových činností, u nichž takřikajíc z povahy věci nikdy nelze zcela vyloučit různá rizika. Třeba takové případy posuzovat s rozumnou zdrženlivostí, samozřejmě pokud nejde ze strany vedoucích o hazardování se životy a zdravím dětí a mládeže, které krýt nelze, o nic takového však v daném případě nešlo.

Okresní soud v Chrudimi při rozhodování zprošťujícím rozsudkem v dané trestní věci postupoval zajisté v respektu k zákonné povinnosti vázanosti právním názorem Nejvyššího soudu České republiky. (V náležitém respektu k této zákonné povinnosti sledovat právní názory nadřízeného soudu ostatně nalézací soud postupoval již dříve, když v pořadí druhým rozsudkem ve smyslu § 264 odst. 1 tr.řádu patřičně zohlednil právní názory uvedené v zrušovacím usnesení Městského soudu v Praze z 19.6.2013, sp.zn. 5 To 130/2013.)

Městský soud v Praze své právní názory na věc – včetně názorů na otázku zavinění obou obžalovaných a náhledů na případ z hlediska principu *ultima ratio* – vyjádřil a podrobně zdůvodnil ve svých dvou předchozích rozhodnutích v této věci, v usnesení z 19.6.2013 a v usnesení z 20.3.2014. Dovolací Nejvyšší soud právní názory odvolacího městského soudu na daný případ – nutno říci případ ze skutkově-právních hledisek mimořádně komplikovaný a svým tragickým vyústěním zajisté zároveň palčivý pro všechny strany procesu – zcela zřejmě nepřijal za správné, protože předchozí odsuzující rozhodnutí nalézacího i odvolacího soudu

zrušil, uvedl své vlastní odlišné právní názory zejména na otázku zavinění obžalovaných. Oproti svému v pořadí prvnímu rozsudku, kdy obžalované zprostil podle § 226 písm. a) tr.řádu, nalézací soud tentokrát, vycházející v tom z usnesení dovolacího soudu, dovodil zproštění obžalovaných podle § 226 písm. b) tr.řádu, když uvedl, že skutek, pro který byli obžalovaní stíháni, se stal, k danému smrtelnému následku – koneckonců (kromě jiných objektivních příčin) i v důsledku jednání obou obžalovaných – došlo, avšak tento skutek pro absenci trestního zavinění obžalovaných není trestným činem. Znění výroku zprošťujícího rozsudku sice vychází ne zcela korektně z formulací výroku předchozího pravomocného rozsudku a nikoli z výroku obžaloby, odvolací soud nicméně s ohledem na pravidlo o totožnosti skutku toto formulační pochybení nepovažuje za natolik závažnou vadu, aby kvůli ní bylo nutno zprošťující rozsudek formalisticky zrušovat, tím spíše, že tato dílčí nekorektnost není ani předmětem odvolacích námitek státního zástupce ani výtek jiných stan procesu; rozsudek je ve své podstatě správný, neboť jak řečeno nalézací soud rozhodl v intencích kasačního usnesení Nejvyššího soudu, jak mu zákonná povinnost ukládá. Protože též odvolací soud respektuje hierarchii soudní soustavy a zejména pravidlo striktní vázanosti nižších soudů právními názory soudů nadřízených – a to i v případech, že jsou s názory podržitého soudu v rozporu – rozhodl tak, jak ve výroku tohoto usnesení uvedeno, tedy zamítnutím odvolání státního zástupce potvrdil správnost procesního postupu i z toho nutně vyplývajícího zprošťujícího rozhodnutí soudu prvního stupně.

P o u ě n í : Toto usnesení není možno napadnout stížností, lze však proti němu podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení dovolání prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni (§ 265e tr. ř.). O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud (§ 265c tr. ř.). Právo podat dovolání přísluší Nejvyššímu státnímu zástupci na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, a dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr. ř.). Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce (§ 265d odst. 2 tr. ř.). V dovolání musí vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. ř.) být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – l) nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Praze dne 7. července 2015

Mgr. Jan K a r e š, v.r.
předseda senátu